

Ξενοφώντος Ελληνικά Βιβλίο 2, κεφ. 1, 25-26

Ερμηνευτικά σχόλια

«Εκέλευσε αυτόν απιέναι»:

Ο Αλκιβιάδης είχε συμβουλευθεί σωστά τους Αθηναίους στρατηγούς. Αυτό τουλάχιστον γίνεται απόλυτα εμφανές από το πώς εξελίχθηκαν τα πράγματα σε βάρος των Αθηναίων. Οι Αθηναίοι όμως στρατηγοί έδωξαν τον Αλκιβιάδη γιατί θέλησαν να προστατεύσουν το προσωπικό τους γόητρο. Παράλληλα, δεν ήθελαν να μοιραστούν τη δόξα μιας ενδεχόμενης νίκης.

Στην παράγραφο 25 ο Ξενοφών οργανώνει το λόγο του έτσι ώστε να έχει τη μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια, ζωντάνια, παραστατικότητα και σαφήνεια. α) Ο Αλκιβιάδης στηρίζει τις απόψεις του με **μετοχές**: «**κατιδών...ορμούντας...μετιόντας...έχοντας**» β) τα **απαρέμφατα** (απιέναι, στρατηγειν), τα οποία σε συνδυασμό με γ) την **αντίθεση** (αυτοί-ουκ εκείνον) δ) ο **ευθύς λόγος** (... ναυμαχήσετε .... Όταν βούλησθε), ε) η χρήση **παρατατικού** (έφη, παρήνει), στ) τα **σύνθετα ρήματα** και ζ) το **σχήμα λιτότητας** (ουκ εν καλω= εν κακω).

Λεξιλογικά σχόλια

- ✓ **έχοντας** (ομόρριζα) < σχέση, σχήμα, ανέχομαι, αποχή,...
- ✓ **ειπε** < λέγω ομόρριζα: λόγος, λέξη, διάλογος, επίλογος, έπος, ρήμα, ρήση, λογικός, ανείπωτος,...

Γραμματικά σχόλια

Κατιδών: μτχ αορ. β΄, ενεργ. φ. του ρ. καθορώ

Αρχικοί χρόνοι: Ορώ, εώρων, όψομαι, είδον, **εώρακα (όπωπα), εωράκειν (οπώπειν)**

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	
Εν. ορω	Εν. λέγω
Παρ. εώρων	Παρ. έλεγον
Μελλ. όψομαι	Μελλ. λέξω και ερω
Αορ. β΄ ειδον	Αορ. έλεξα, ειπα, ειπον
Παρακ. εώρακα (όπωπα)	Παρακ. είρηκα
Υπερσ. εωράκειν (οπώπειν)	Υπερσ. ειρήκειν

Συντακτικά Σχόλια

Μετοχές:

- ✓ **κατιδών:** χρονικό – αιτιολογική μετοχή συνημμένη υποκ. Αλκιβιάδης
- ✓ **ορμούντας:** κατηγορηματική, υποκ: τούς Αθηναίους
- ✓ **μετιόντας:** κατηγορηματική, υποκ: τούς Αθηναίους
- ✓ **έχοντας:** τροπική μετοχή, υποκ: πολεμίους
- ✓ **όντες:** χρονική (ή υποθετική), υποκ: υμεις

Ασκήσεις

1. των τειχων, λιμένι, πόλει : Να κλιθούν τα ουσιαστικά
2. ορμειν : να κλιθεί ο ενεστώτας σε όλες τις εγκλίσεις ενεργ. φωνής.
3. κατιδών : να γίνει χρονική αντικατάσταση.
4. Άσκηση 10 Σχολικό Βιβλίο σελ. 59